

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunais augu veselības regulējums

Uzņēmumiem, kas audzē un izplata puķu un
dārzeņu stādus tālākai tirdzniecībai vai
apzaļumošana

Augu karantīnas departaments

26.11.2019.

28.11.2019.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunie ES tiesību akti

Augu veselības regula:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [2016/2031](#) (2016. gada 26. oktobris) **par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem**, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK

Oficiālo kontroļu regula:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [2017/625](#) (2017. gada 15. marts), **par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem**, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK

Tiek piemērotas no 2019.gada 14.decembra

Atcerieties!!! Regulas ir tieši piemērojamas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu veselības regula

Kaitīgo organismu klasifikācija

Kaitīgie organismi

Savienības
karantīnas organismi

Prioritārie kaitīgie
organismi

Savienībā reglamentētie
nekarantīnas organismi
(RNQP)

Citi kaitīgie
organismi

Atbilst definīcijai -
karantīnas organisms

Aizsargājamās zonas
karantīnas organismi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Augu pase ir **oficiāla etiķete**, kura nepieciešama, lai augus, augu produktus un citus objektus **pārvietotu Savienības teritorijā** un attiecīgā gadījumā ievestu un pārvietotu **aizsargājamajās zonās**, un kura apliecina:

- stādi ir brīvi no Savienības karantīnas organismiem
- stādi ir brīvi no **Savienībā reglamentētiem nekarantīnas organismiem** vai tādu organismu izplatīšanas līmenis nepārsniedz pieļaujamo līmeni
- stādi atbilst aizsargzonas prasībām, lai tos ievestu un pārvietotu aizsargzonā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Augu pases profesionālais operators var saņemt tikai tad, ja tas reģistrējies "FITO" reģistrā (Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā*)

*līdz 2019.gada 14.decembrim - Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) Fitosanitārajai kontrolei pakļauto augu un augu produktu aprītē iesaistīto personu reģistrs

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu passes

Lai reģistrētos, profesionālais operators iesniedz VAAD reģionālajā nodaļā:

- Iesniegumu reģistrācijai;
- Deklarāciju fitosanitārajai kontrolei;
- Informāciju par valsts nodevas samaksu (7,11 eiro).

VAAD
reģionālā
nodaļa

!!! Audzētājiem, kas jau ir reģistrēti,
nav jāreģistrējas atkārtoti!

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase Stādu izplatīšana

**Augu pase jāpievieno visiem stādīšanai
paredzētiem augiem, kas tiek pārdoti**

- “biznes – biznesam”, jeb tālākai
tirdzniecībai vai
audzēšanai komerciālos nolūkos
- Internetveikalos

Izmantojot pasta vai cita starptautiska
pārvadātāja pakalpojumus, augiem
jābūt ar augu pasēm

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase Stādu izplatīšana

Ja stādi tiek izplatīti tirgū,
gadatirgū, stādu parādē u.c.
tirdzniecības vietā – no ražotāja
stādi piegādāti tieši
galalietotājam (bez
starpniekiem) – **augu pase nav
nepieciešama**

Augu pase nav
nepieciešama

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase Stādu izplatīšana

Ar
augu
pasi

Bez augu
pases

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kā iegūt Augu pases?

Reģistrētais profesionālais operators – iesniedz deklarāciju fitosanitārajai kontrolei

VAAD -

- **veic** obligātās (nepieciešamās) **pārbaudes / testēšanu**
- ja augi atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, pieņem lēmumu par augu pasu lietošanu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Reģistrētie profesionālie operatori

Iesniedz VAAD sarakstus:

- sugu nosaukumus un daudzumus augiem, kas pašlaik aug
- sugu nosaukumus un daudzumus augiem, kurus plāno audzēt gada laikā, attiecīgā gadījumā augu stādu saņemšanas un plānoto tirdzniecības laiku

Par katru ienākošo augu partiju saimniecībā
nav jāinformē VAAD!

Valsts augu
aizsardzības dienests

Reģistrētā profesionālā operatora 2019./2020.gadā VAAD kontrolei pakļauto augu sugu saraksts

Suga	Iepirktais vai pašu audzēts materiāls	Audzēšanas laika sākums*	Piegādes tirdzniecībai laiks*
Lavandula angustifolia		6.nedēļa	20.nedēļa
Lewisia cotyledon		6.nedēļa	16.nedēļa
Lobularia maritima		7.nedēļa	11.nedēļa

* Aptuvenais laiks, tas var mainīties!

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pases VAAD pārbaudes

- Izvērtē sugu sarakstu un pieņem lēmumu - atļauts lietot augu pasi*

Reģistrētais profesionālais operators augiem
pievieno augu pasi

- Fiziska augu pārbaude gada laikā, ņemot vērā fitosanitāro risku, pamatojoties uz iesniegtiem sarakstiem
- Gada noslēgumā veic dokumentu pārbaudi (augu pasu žurnālu, augu pases u.c.)*

*Saskaņā ar 2012.gada 10.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.493 «[Valsts augu aizsardzības dienesta maksas pakalpojumu cenrādis](#)» maksa 18,50 eiro

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Augu pase izsniegšanas procedūra

Deklarācija
fitosani-
tārajai
kontrolei

**Augu
pārbaude**

**Paraugu
noņemšana**

**Paraugu
testēšana**

Lēmums par atļauju lietot augu pase

Augu pasu drukāšana

VAAD,
pamatojoties uz
pieteikumu augu
pasu drukāšanai

Profesionālais operators, kam ir
- atļauja drukāt augu pasi,
- piešķirts augu pasu drukātāja kods
- apstiprināts augu pases paraugs

**Pievieno augu pasi augiem vai
tirdzniecības iepakojuma vienībām**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Reģistrētie profesionālie operatori, kam nav atļaujas drukāt augu pase

Reģistrētais profesionālais operators iesniedz:

- iesniegumu par atļaujas saņemšanu drukāt AP
- augu pase paraugu(s)

VAAD:

- piešķir augu pase drukātāja kodu
- apstiprina augu pase paraugu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pases Pārbaudes

Augu, kas iepriekš nebija pakļauti fitosanitārajai kontrolei, pārbaudes laiki atkarīgi no:

- Sugas - fitosanitārā riska
- ražošanas intensitātes
- piegādātāju skaita, iegādāto stādu pievienoto augu pasu atbilstības fitosanitārajām prasībām

Maksa par pārbaudēm tiks piemērota saskaņā ar 2012.gada 10.jūlijā Ministru kabineta noteikumiem Nr.493 «[Valsts augu aizsardzības dienesta maksas pakalpojumu cenrādis](#)»

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu izplatīšana sākot ar 2019.gada 14.decembri

Pievieno tikai jaunā formāta augu pase

Augu pase/Plant passport

A XXXXXX	Sugas nosaukums
B XX-XXXXXXXX	Reģistrācijas numurs 'FITO' reģistrā*
C XX-AA1234	Izsekojamības kods
D XX	Izcelsmes valsts ISO kods

C izsekojamības kods var nebūt norādīts zema riska
augiem*, ja tie sagatavoti pārdošanai tieši galalietotājam.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase Norāde «izcelsmes valsts»

Latvijā izsniegtajām augu pasēm aiz D burta var tikt norādīts kods "LV", tikai tad, ja pēc pavaddokumentiem var pierādīt, ka stāds Latvijā tika audzēts ne mazāk kā:

- 2-3 mēneši puķēm, kuru veģetācijas periods ir mazāks par 12-24 mēnešiem

Augu pases piemērs, ja augi ir audzēti Latvijā mazāk nekā 12 mēneši

Augu pase/Plant passport

A *Lobularia maritima*

B **LV**-LV1234567 Audzētāja reģistrācijas Nr.

C **20**-AA1234

D **PL**

Izcelsmes valsts ISO kods

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu izplatīšana

Augu pase augu kompozīcijai

Augu pase/Plant passport

A XXXXXX	Sugu nosaukumi
B XX-XXXXXXX 'FITO' reģistrā	Reģistrācijas numurs
C XX-AA1234	Izsekojamības kods
D XX	Izcelsmes valsts ISO kods

Augu pase/Plant passport

A *Antirrhinum majus, Achillea ptarmica*

B LV- LV1234567 **C** 20-AA1234 **D** LV

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu kategorizācija atkarībā no fitosanitārā riskā

- Augsta riska augi (nepieciešamas augu pases, noteiktas īpašas prasības, obligāti jānorāda norādīt izsekojamības kodu)
- Vidējā riska augi (saraksts ar augiem, kam ir noteiti regulētie nekarantīnas organismi, īpašās prasības)
- Zema riska augi – visas pārējās sugas

Atcerieties!

Nedrīkst audzēt un izplatīt invazīvās sugas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Invazīvās sugas

Asclepias (*Asclepias syriaca* L.)

Persicaria (*Persicaria perfolita* (L.) H. Gross)

Pennisetum (*Pennisetum setaceum*
(Forssk.) Chiov.)

Cortaderia (*Cortaderia jubata*
(Lemoine ex Carriere) Stapf)

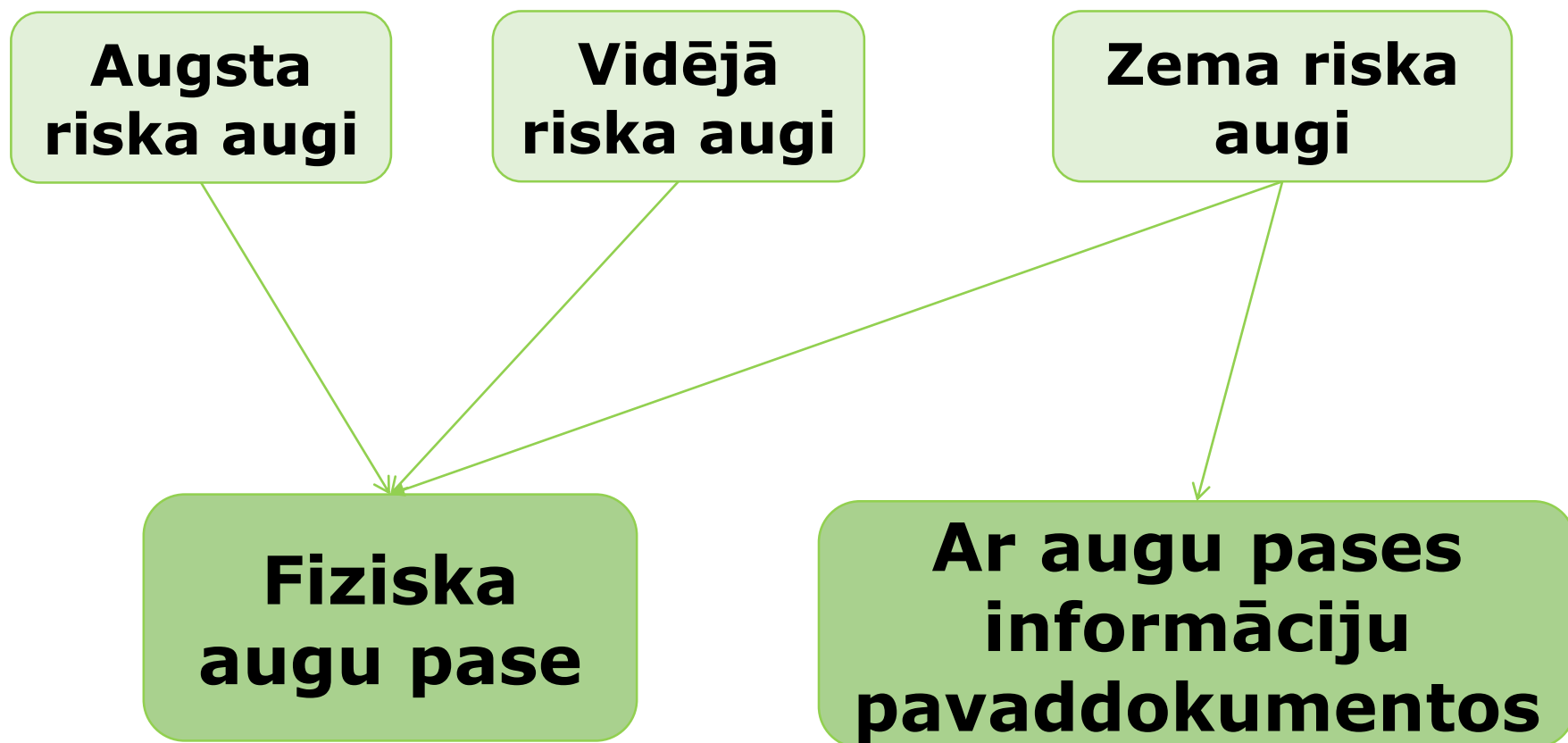
Impatiens (*Impatiens glandulifera* Royle)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase, izplatot zema, vidējā un augsta riska augus **Latvijā**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Augu pasi augsta un vidēja riska augiem jāpievieno vienai tirdzniecības vienībai:

- augam
- augu saišķim
- podam
- kasetei vai kastei, paliktnim
- plēvē ietīti ratiņi (trolley), uz kuriem vairākas kastes
- u.c.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase

Augu pasi zema riska augiem var norādīt
pavaddokumentos

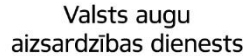
Atcerieties!

Augu pasi
pavaddokumentos
var norādīt, ja
augi tiek izplatīti
tikai Latvijā

Preču pavaddokuments
Uzņēmuma informācija

	Augu pase/ Plant passport		
A	<i>Celosia argenteum</i> <i>Coleus blumei</i> <i>Diascia barberae</i> <i>Dichondra argentea</i> <i>Delphinium elatum</i> <i>Glechoma hederacea</i> <i>Ipomea batatas</i> <i>Lewisia cotyledon</i> <i>Lobelia</i> <i>Lysimachia nummularia</i> <i>Lythrum virgatum</i> <i>Sedum</i> <i>Sutera diffusus</i>		
B LV- LV1234567		C 20- AA12345	D LV

Uzņēmuma informācija

Augu pārvietošana no savas audzēšanas vietas uz savu tirdzniecības vietu

Augu pase nav
jāpievieto, bet
pārvieto ar iekšējo
pavadzīmi

[illegible]

Valsts augu
aizsardzības dienests

Pārtirgošana

Ja tiek izsniegtas jaunas augu pases, tad augu pases žurnālā* **norāda informāciju par saņemtajām augu pasēm un to sasaisti ar jaunizveidotām partijām.**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pase no sēklām iegūtam materialam

- Jāsaglabā sēklu paciņas, no kurām iegūstat sējeņus/dēstus

- Jāinformē inspektors, ja paši ieguvāt sēklas

Nepieciešamības gadījumā dot norādījumus (piemērām, par nepieciešamību informēt, lai Jūs varētu veikt papildus pārbaudi mātesaugiem, u.c.)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Informācija Augu pases žurnālā

- suga, ja nepieciešams šķirne,
- iegādātā materiāla augu pasu izsekojamības kods,
- izplatīšanai sagatavotā materiāla augu pases izsekojamības kods,
- profesionālais operators, kam tiks piegādāti augi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Reģistrētā profesionālā operatora VAAD kontrolei pakļauto augu sugu sarakstu var izmantot kā augu pasu žurnālu

Suga	Iepirktais vai pašu audzēts materiāls, legādātā materiāla AP numurs	Audzēšanas laika sākums*	Piegādes tirdzniecībai laiks*	Pievienotās AP numurs	Profesionālais operators, kam tiks piegādāti augi
<i>Lavandula angustifolia</i>	PL- 22123453	6.nedēļa	20.nedēļa	20-AA123	SIA DEPO DIY
<i>Lewisia cotyledon</i>	PL- 23116857	6.nedēļa	16.nedēļa	20-AA124	SIA cenuklubs.lv

* Aptuvenais laiks, tas var mainīties!

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu atpakaļizsekojamība

**Profesionālais operators glābā
trīs gadus informāciju par:**

profesionālo
operatoru, **kas
piegādāja** augus un
to augu pasu numurus

profesionālo operatoru,
kuram tika piegādāti
augi un to augu pasu
numurus

Šo informāciju var glābāt kopā ar pavaddokumentiem
(dokumentu faili) vai augu pases žurnālā.

Augu pases informāciju pavaddokumentos var uzglabāt kā:

- daļu no pavaddokumenta, vai
- augu pases fotogrāfiju

Paldies par uzmanību!

Plašāka informācija VAAD mājaslapā:

vaad.gov.lv

Informācija sabiedrībai > Augu karantīna Latvijā >

[Augu veselības regula](#)

tālr. 67550931, 67550928, 67550925 un 67757990,

e-pasts: akd@vaad.gov.lv